

یادداشت

مردم؛ ستون‌های استواری
و آبادانی شهر

فرهادمدنی ماهانی

در هر شهر، این مردم هستند که ستون‌های اصلی آن را شکل می‌دهند؛ استواری، پیشرفت و آبادانی یک شهر زمانی معنا پیدا می‌کند که شهروندان در کنار یکدیگر باهمدلی، مشارکت و نظارت دلسوزانه همراه شوند. تجربه‌های مختلف نشان داده است که حضور فعال مردم در مسائل اجتماعی و شهری، سد مستحکم‌تری در برابر ناسامانی‌ها و سیستم‌های نادرست برای ساخت آینده‌ای روشن‌تر است. شهری می‌تواند بالنده و پویا باشد که مردمش خود را صاحب آن بدانند و نقش آفرینی در توسعه و بهبود آن را حق و وظیفه مشترک خود بشمارند.

ضرورت ایجاد یک بستر مشارکتی نوین

بر اساس بررسی‌های انجام‌شده و تحلیل جامعه آماری، بخش قابل توجهی از نارضایتی‌های شهروندان در سه محور اصلی خلاصه می‌شود: ۱. عدم توجه کافی به مشکلات و نیازهای محلات ۲. نبود اطلاع‌رسانی شفاف و به‌موقع درباره طرح‌ها و پروژه‌های شهری ۳. نبود مسیر مناسب و عملی برای ارائه پیشنهادات و ایده‌های شهروندان

این موارد نشان می‌دهد که فاصله‌ای میان مدیریت شهری و مردم وجود دارد؛ فاصله‌ای که اگر بایک ابزار مؤثر و مدرن پر شود، مشارکت شهروندی می‌تواند از حالت نپهان و پراکنده به شکل ساختاریافته، هدفمند و اثرگذار درآید.

بر همین اساس و با انجام تحقیقات لازم، ایجاد بستر مشارکتی نوین ماهانی طرح راه‌اندازی یک پلتفرم جامع مشارکت مردمی را پیشنهاد می‌کنم؛ بستری که با بهره‌گیری از فناوری، ارتباط میان مردم و مدیران شهری را تسهیل کرده و زمینه‌ساز همیاری واقعی در اداره و آبادانی شهر باشد.

عنوان طرح: راه‌اندازی پلتفرم «شهرویار»

چشم‌انداز: ایجاد یک بستر تعاملی و مشارکتی میان شهروندان، متخصصان و مدیران شهری با هدف ارتقای کیفیت زندگی، افزایش شفافیت و تحقق توسعه پایدار در شهر.

مقدمه طرح: شهرسازی نوین بدون مشارکت مردم و دریافت بازخورد واقعی از آنان کامل نمی‌شود. پلتفرم «شهرویار» با هدف جمع‌آوری ایده‌ها، انتشار اطلاعات، تسهیل همکاری‌ها و ارتقای سطح آگاهی طراحی شده است؛ پلی میان مردم و نهادهای مسئول که امکان بیان غم‌خنده‌ها، ارائه طرح‌ها و پیگیری پروژه‌های شهری را فراهم می‌آورد.

اهداف کلیدی پلتفرم:

- افزایش مشارکت و نقش آفرینی شهروندان در تصمیم‌سازی‌های شهری
- دسترسی شفاف و آسان به اطلاعات پروژه‌ها و برنامه‌های توسعه
- شناسایی و جذب ایده‌های نوآورانه و طرح‌های خلاقانه
- ایجاد بستر همکاری میان شهروندان، متخصصان و مدیران
- تقویت شفافیت، پاسخگویی و نظارت عمومی
- توانمندسازی جامعه محلی و شکل‌گیری گروه‌های همیار شهری

قابلیت‌های اصلی پلتفرم «شهرویار»:

- بخش ایده‌داری و طرح‌ها:
- ثبت ایده‌ها و پیشنهادات توسط شهروندان و متخصصان
- سیستم امتیازدهی و رای‌گیری عمومی
- دسته‌بندی تخصصی ایده‌ها
- داوری و بررسی طرح‌های برتر
- ثبت برنامه‌ها و رای‌گیری از مردم
- بخش اخبار و اطلاعات شهری:
- اطلاع‌رسانی درباره جلسات، اخبار، طرح‌ها، مقررات و پروژه‌های در حال اجرا
- تقش‌های تعاملی شهری
- بخش پرسش و پاسخ با مدیران و کارشناسان
- بخش پروژه‌های همیاری:
- تعریف پروژه‌های کوچک محلی یا مشارکت مردم
- امکان جذب کمک‌های مالی و تخصصی داوطلبانه (در صورت امکان قانونی)

- گزارش پیشرفت پروژه‌ها به صورت مستمر
- بخش انجمن‌ها و گروه‌های تخصصی:
- تسهیل و تسهیل متخصصان و علاقه‌مندان
- تشکیل گروه‌های کاری برای توسعه ایده‌ها
- بخش آموزش و آگاهی‌بخشی:
- ارائه کارگاه‌ها، مقالات و ویدئوهای آموزشی از جمله درباره شهرسازی، حقوق شهروندی، کارآفرینی، صنایع دستی، کشاورزی و...

جمع‌بندی: شهر زمانی می‌تواند مسیر توسعه و پیشرفت واقعی را طی کند که مردم در مدیریت و آبادانی آن نقش مستقیم داشته و ناظر بر شهرداری باشند. امروز با توجه به ظرفیت‌های فناوری و تجربه‌های ارزشمند شهروندان، می‌توان گامی مؤثر برای نزدیک‌تر شدن مردم و مدیریت شهری برداشت. پلتفرم «شهرویار» تلاشی است برای ایجاد این پیوند؛ ابزاری که مشارکت را از یک مفهوم شعاری به یک سازوکار عملی تبدیل می‌کند و به شهروندان امکان می‌دهد تا نه تنها ناظر، بلکه شریک و همراه واقعی در ساخت آینده شهر باشند. امید است با اجرای این طرح، فصل تازه‌ای از همیاری، شفافیت و اعتماد در شهر رقم بخورد و هر شهروند احساس کند ستون مستحکم شهر و شریک حقیقی در آبادانی آن است و مشارکت کامل در مدیریت شهری داشته باشد.

ایزوگام سقف عمارت تاریخی

وی بیان کرد: متأسفانه بخشی از کارهایی که برای مرمت باغ بیرم‌آباد در گذشته انجام شده، چندان اصولی نبوده است مثلاً سقف عمارت هشتی مرکزی که یکی از اصلی‌ترین بخش‌های بناست، ایزوگام شده که اقدامی بسیار اشتباه و مردود است.

این کارشناس مرمت بناهای تاریخی و مدیرعامل انجمن دیده‌بان میراث و تمدن کارمانیا با بیان اینکه بر روی ایزوگام سقف عمارت، آجر اجرا کرده‌اند، اظهار کرد: امیدوارم در این دوره از مرمت باغ، اصلاح این خطای مرمتی نیز در دستور کار قرار گیرد تا اصالت بنا مخدوش نشود.

ابراهیمی در پاسخ به این پرسش ایرنا که آیا تغییر مسیر ورودی که معاون عمرانی استاندار از آن سخن گفته، دستکاری در معماری بنا محسوب نمی‌شود؟ گفت: تا جایی که بنده اطلاع دارم قصد دارند به‌دلیل نایب بودن ورودی غربی باغ که در حاشیه بزرگراه قرار گرفته، ورودی دیگری از سمت سرآسیاب در نظر بگیرند تا بازدیدکنندگان از پشت باغ عبور کنند.

وی افزود: در فضای بین تخت درگاه قلی‌بیگ و باغ بیرم‌آباد، زمین بزرگی وجود دارد که تسطیح شده و احتمالاً قرار است برای پارک خودروها مورد استفاده قرار گیرد.

این کارشناس مرمت بناهای تاریخی ادامه داد: تعریف ورودی از سمت دیگر باغ، دستکاری در معماری این بنا نیست اما در محوطه پشت باغ بیرم‌آباد، یک مسیر قدیمی آب وجود دارد که احتمالاً ۴۰۰ ساله است و آب از بالادست شهر کرمان، در این مسیر و از تندر والی آباد و سرآسیاب عبور می‌کرده و به پشت باغ بیرم‌آباد می‌رسیده و سپس به بند مملکت می‌ریخته است.

ابراهیمی بیان کرد: این مسیر آب به‌واسطه تاریخی بودن، یک محدوده ارزشمند به حساب می‌آید، عملیات تسطیح زمین برای ایجاد پارکینگ، به این مسیر آب نزدیک بوده و ممکن است تغییراتی در آن به دنبال داشته باشد.

وی گفت: انتظار داریم در جریان هر اقدامی که در این باغ و محدوده پیرامون آن صورت می‌گیرد، نظر کارشناسان و میراث‌فرهنگی حتماً لحاظ شود.

مدیرعامل انجمن دیده‌بان میراث و تمدن کارمانیا با انتقاد از اینکه در بازدیدهایی که مسئولان از این باغ انجام می‌دهند، در اغلب اوقات نماینده میراث‌فرهنگی حضور ندارد، اظهار کرد: احتمالاً درباره اقداماتی که انجام می‌دهند به‌صورت مکتوب از میراث‌فرهنگی نظرخواهی می‌کنند اما باید در همه بازدیدها و مراحل کاری کارشناس میراث‌فرهنگی حضور داشته باشد.

ابراهیمی درباره اینکه برای کاربری این باغ چه پیشنهادی دارید؟ بیان کرد: احتمالاً قرار است کاربری فرهنگی و گردشگری داشته باشد. پیشنهاد و تأکید ما این است که تا جایی که ممکن است دخل و تصرف در سازه‌ها صورت نگیرد و سازه‌ای به باغ اضافه نشود.

تاکید معاون عمرانی استاندار کرمان بر تسریع پروژه مرمت باغ بیرم‌آباد، هر چند که پس از ۱۰ سال تأخیر، امیدها به رسیدن این بنا به ایستگاه آخر احرار زنده کرده است.

اهمیت تکمیل پروژه مرمت این باغ صفوی، نه فقط در ضرورت حفاظت از آثاری چنین کم‌مانند است بلکه به نیاز عاجل شهر کرمان به افزایش امکان و مقاصد گردشگری و تفریحی و فرهنگی نیز برمی‌گردد.

کریمانه خود همواره حرمت دیگران را حفظ می‌کردند و توجه ویژه‌ای به نیازمندان داشتند. از این رو، آشنایی جامعه با این فرهنگ می‌تواند آثار ارزشمندی در حوزه اخلاق و همبستگی اجتماعی داشته باشد.

انجمن‌شعاع اعلام کرد: برنامه‌های متعددی برای گسترش فرهنگ رضوی در دهه کرامت در استان کرمان پیش‌بینی شده که از جمله آنها تکریم شهدای جنگ رمضان، حضور کاروان خدام حرم رضوی در استان و اجرای برنامه‌هایی با حضور حاملان پرچم گنبد حرم امام‌رضاع است.

وی از برگزاری آیین درختکاری با مشارکت جمعی از دختران شهدا، برگزاری رژه دختران دیار مقاومت و نیز اجرای جشن‌های مردمی در محلات، خیابان‌ها و مساجد شهر کرمان خبر داد.

باغ صفوی آغاز شده بود، خبری از پایان مرمت نیامد تا اکنون که وارد دهمین سال آغاز پروژه مرمت آن شده‌ایم!

امید به احیاء آینده نزدیک

حدود سه هفته پیش اما اتفاق امیدوارکننده‌ای رخ داد؛ معاون هماهنگی امور عمرانی استاندار کرمان از باغ تاریخی بیرم‌آباد بازدید و روند احیاء و بازسازی این بنا را بررسی کرد.

علی اصغر ذاکری‌هرندی بر تسریع در عملیات اجرایی، تکمیل تزئینات و بهسازی دسترسی‌های این مجموعه تأکید کرد.

ورود استانداری به این پروژه این احتمال را تقویت کرده که این باغ با سرعت بیش‌تری مرمت شده و در آینده‌ای نزدیک، در اختیار عموم قرار بگیرد.

براساس گزارشی که روابط عمومی استانداری کرمان منتشر کرده، معاون هماهنگی امور عمرانی استاندار کرمان به‌همراه مدیرکل دفتر فنی استانداری، شهردار کرمان و نمایندگان شرکت ملی صنایع مس ایران از این مجموعه بازدید کردند.

طرح احیاء باغ بیرم‌آباد توسط شرکت ملی صنایع مس ایران در حال انجام است.

معاون عمرانی استاندار کرمان در آن بازدید، با اشاره به موقعیت مکانی و شرایط ترافیکی این مجموعه، بر لزوم ساماندهی دسترسی‌ها تأکید کرد و گفت: به‌منظور تسهیل در تردد و تأمین فضای مناسب برای پارک خودروها و مراجعان، ورودی اصلی باغ مسدود و طرح آرام‌سازی توسط شهرداری اجرا شده و ورودی جانبی برای استفاده عموم در نظر گرفته شود.

پرهیز از شتاب‌زدگی

مدیرعامل انجمن دیده‌بان میراث و تمدن کارمانیا نیز در گفت‌وگو با خبرنگار ایرنا با ابراز امیدواری نسبت به تسریع در پروژه مرمت باغ بیرم‌آباد اظهار کرد: به‌منظر می‌آید در این دوره، مسئولان اراده جدی‌تری نسبت به احیاء این بنای ارزشمند تاریخی دارند. خودم چند بازدید از باغ بیرم‌آباد داشتم و مشخص است قصد دارند هر چه زودتر کار را به پایان برسانند.

امید ابراهیمی افزود: اما نباید در پروژه‌های مرمتی، شتاب‌زده عمل کنیم بلکه هر اقدامی باید در بالاترین سطح کیفی از لحاظ کارشناسی و فنی صورت بگیرد.

وی با تأکید بر مرمت اصولی و دقیق این باغ ۴۰۰ ساله و پرهیز از شتاب‌زدگی ادامه داد: صحبت بر این بود که باغ بیرم‌آباد برای نوروز امسال بازگشایی شود که به‌خاطر وقوع جنگ، این موضوع به‌تعمیق افتاد که به‌نظرم این تعویق، اتفاق بدی نبود چون باعث می‌شود با دقت بیش‌تری کار مرمت را پیش ببرند.

این کشتگر میراث‌فرهنگی در ادامه، با اشاره به اینکه باغ بیرم‌آباد قدیمی‌ترین باغ استان کرمان است، گفت: این باغ، طراحی و پلان و تزئینات و معماری خاص و منحصربه‌فردی دارد و یکی از جذابیت‌های دیگر آن، قرارگیری در داخل شهر است در حالی که باغ‌های تاریخی فتح‌آباد و شازده بیرون از شهر هستند.

ابراهیمی با بیان اینکه چشم‌انداز کوه پشت باغ بیرم‌آباد به این بنا زیبایی صدچندان بخشیده است، افزود: متأسفانه این باغ سال‌ها رها شده و آسیب‌هایی دیده بود و در اواسط دهه ۹۰ خورشیدی سرانجام مرمت آن آغاز شد.

رئیس شورای هماهنگی تبلیغات اسلامی استان کرمان تشریح کرد:

ویژه‌برنامه‌های دهه کرامت در استان کرمان

رئیس شورای هماهنگی تبلیغات اسلامی استان کرمان ویژه برنامه‌های دهه کرامت در استان را تشریح کرد.

به گزارش تسنیم، حسین انجم‌شعاع، رئیس شورای هماهنگی تبلیغات اسلامی استان کرمان، با تبریک فرارسیدن دهه کرامت و گرامیداشت یاد و خاطره شهیدان به‌ویژه امام شهید و شهدای جنگ تحمیلی رمضان، اظهار کرد: شهادت رهبر داغ بزرگی بر دل مردم ایران گذاشت و دشمن متجاوز رهبر ما را به شهادت رساند و این جنایت هیچ زمانی از ذهن و قلب مردم ایران پاک نخواهد شد و مردم ما آن را فراموش نخواهند کرد.

وی با اشاره به تقارن دهه کرامت امسال با برگزاری جشن‌های مرتبط، گفت: شعار این دهه «ایران امام رضاع»، مقتدر، متحد و پیروز» تعیین شده است و بر همین اساس، اجتماعات مردمی در سراسر کشور رنگ و بوی رضوی خواهد داشت.

رئیس شورای هماهنگی تبلیغات اسلامی استان کرمان، افزود: برنامه‌های دهه کرامت در استان کرمان با بزرگداشت ولادت حضرت فاطمه معصومه (س) آغاز می‌شود و به همین مناسبت، یک برنامه محوری از میدان کوثر شهر کرمان تدارک

طبقه فوقانی چشم‌اندازی بی‌نظیر به فضای باغ و اطراف دارد.

به استناد اطلاعات مندرج در پرونده ثبت ملی باغ، حمام که در حاشیه جنوب‌شرقی باغ واقع شده بود کاملاً از بین رفته است و از آثار و سنگ‌های باقی‌مانده چنین استنباط می‌شود که در زمان ساخت از بهترین مصالح موجود برای آن استفاده شده است.

تعدادی اتاق ساده نیز در قسمت شمالی باغ با پلانی ساده و مصالحی از خشت خام و ملات گل برای استفاده کارگران و انبار احداث شده است.

این باغ حدود سه هکتار وسعت دارد و وقف آستان قدس رضوی شده است.

۱۰ سال انتظار برای مرمت

باغ بیرم‌آباد اگرچه سرسبزی و آبادانی دوران گذشته را ندارد اما همچنان با شکوه و وقار و صفیناپذیری که مختص معماری عصر صفوی است، نگاه هر رهگذری را به خود جلب می‌کند.

این باغ اکنون در حاشیه یک بزرگراه و در دامنه کوه شیوشگان در شرق شهر کرمان قرار گرفته و درهای آن به روی عموم بسته است.

مهرماه سال ۱۳۹۴ خورشیدی بود که علیرضا زرم‌حسینی استاندار وقت کرمان، پس از تجربه موفق مرمت و بازسازی باغ تاریخی فتح‌آباد، سراغ باغ بیرم‌آباد رفت و گفت که براساس برنامه‌ریزی‌های انجام شده و اخذ مصوبه از آستان قدس رضوی، این باغ طی یک سال، در سه فاز بازسازی می‌شود.

پنج سال بعد و اواخر سال ۱۳۹۹ مجتبی شفیعی، معاون وقت میراث‌فرهنگی کرمان از پیشرفت ۹۰ درصدی مرمت باغ بیرم‌آباد خبر داد و به خبرنگار ایرنا گفت که «مراحل پایانی مرمت باغ با حمایت آستان قدس رضوی و نظارت اداره کل میراث‌فرهنگی استان کرمان در حال انجام است.»

در حالی که در بین مردم کرمان شمارش معکوس برای بازدید از این